

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: 034-08/22-04/008
URBROJ: 580-16/119-2022-004
Zagreb, 1. ožujka 2022.

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Sektor za trgovinu i financijske institucije
N/P gospodina Josipa Zahera, potpredsjednika

10000 Zagreb
Rooseveltov trg 2

PREDMET: Hrvatska gospodarska komora

- zamolba za tumačenjem odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom
- obavijest Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja; dostavlja se

VEZA: Vaš broj: KLASA: 330-01/22-04/1, URBROJ: 311-49-01-01, od 21. siječnja 2022..

Poštovani gospodine Zaheru,

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048 (dalje u tekstu: AZTN) je 21. siječnja 2022. zaprimila dopis Hrvatske gospodarske komore, Sektora za trgovinu i financijske institucije (dalje u tekstu: HGK) KLASA: 330-01/22-04/1, URBROJ: 311-49-01-01, od 21. siječnja 2022., također dostavljen i Ministarstvu poljoprivrede, kojim je zatraženo pojašnjenje pojedinih odredbi Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21., dalje u tekstu: ZNTP ili Zakon).

S obzirom na potrebu za usklađenim djelovanjem AZTN-a, kao tijela zaduženog za provedbu ZNTP-a i Ministarstva poljoprivrede, kao stručnog nositelja izrade toga Zakona, a u skladu s uobičajenom praksom, Vaš je dopis s prijedlogom odgovora AZTN-a, upućen na znanje te eventualnu dopunu tome ministarstvu 21. siječnja 2022.

Nakon što je AZTN 28. veljače 2022. zaprimio dopis Ministarstva poljoprivrede KLASA: 023-01/21-01/11, URBROJ: 525-07/0215-22-92, od 21. veljače 2022. u kojem se to ministarstvo, između ostalih, očituje i o Vašem pitanju, u nastavku, iznosimo sljedeći usuglašeni odgovor.

Pitanje:

Obraćamo Vam se sa zamolbom za dodatnim tumačenjem odredbi Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Ljubazno Vas molimo pojašnjenje vezano uz obvezu kupca (trgovca) da akcijski rabat koji temeljem sklopljenog

ugovora o kupoprodaji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s dobavljačem, u cijelosti prenese na krajnjeg potrošača.

Naime, navedena nedoumica se pojavila nakon obrazloženja Rješenja AZTN, KLASA : UP/I 034-03/18-04/028 URBROJ: 580-16/122-2020-016 od 31. srpnja 2020.g. u kojem je navedeno sljedeće:

„Ispitujući dano očitovanje stranke kao i svu priležuću dokumentaciju AZTN je uočio određene proturječnosti, zbog čega je dopisom od 1. kolovoza 2019. uputio stranci zahtjev za dopunu dokumentacije i dodatno očitovanje kako bi se razjasnile činjenice i okolnosti vezane uz sadržaj poslovnog odnosa s dobavljačem M. v.. Naime, uvažavajući dane izjave stranke, nejasnim se ukazalo očitovanje stranke u odnosu na provođenje tri akcijske prodaje proizvoda dobavljača M. v., te se razumnim postavilo pitanje jesu li se navedene akcijske prodaje provodile primjenom akcijskog rabata ugovorenog Prilogom 3. Ugovora, ili je bila riječ o drugačije određenoj (odnosno novoj) cijeni proizvoda. Naime, AZTN je iz dostavljene dokumentacije imao razloga zaključiti kako je postojala razlika u cijeni proizvoda tijekom provođenja akcije i same cijene pojedinog proizvoda koji je naveden u Cjeniku dobavljača, a utvrđene razlike u cijenama nisu odgovarale iznosu akcijskog rabata u iznosu od [...]%.“

Dakle, mora li kupac (trgovac) akcijski rabat koji dobije od dobavljača u cijelosti prenijeti na krajnjeg potrošača (kupca u maloprodaji) u smislu formiranja krajnje prodajne cijene na način da taj rabat u cijelosti ukalkulira u istu ili smije dio rabata zadržati za sebe?

Odgovor:

Krajnja prodajna cijena definirana je kao cijena po kojoj trgovac prodaje proizvod u maloprodaji krajnjem potrošaču, a formira se tako da se nabavna cijena poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda množi najmanje koeficijentom 1,10 (članak 2. stavak 1. točka 17. ZNTP-a).

Nabavna cijena je jedinična cijena dobavljača po kojoj se kupuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod, umanjena za sve rabate ili popuste iskazane isključivo na računu te uvećana za zavisne troškove koji su vezani za nabavu tog proizvoda, a koji u pravilu uključuju troškove prijevoza, osiguranja, špedicije i carine (članak 2. stavak 1. točka 13. ZNTP-a).

Prethodno ugovoreni akcijski rabat, kao i sve ugovorene popuste i rabate, dobavljač mora jasno iskazati kao umanj enje na računu koji izdaje kupcu s točnom specifikacijom na što se iznosi odnose (članak 7. stavak 2. ZNTP-a), a eventualno uvećanje za zavisne troškove, ovisit će o tome što su dobavljač i kupac ugovorili u ugovoru u pisanom obliku.

U tom smislu, utvrđena nabavna cijena predstavljat će osnovu za izračun krajnje prodajne cijene, prema formuli iz članka 2. stavka 1. točke 17. ZNTP-a: nabavna cijena × najmanje koeficijent 1,10 + PDV po odgovarajućoj stopi.

Stoga, ako su dobavljač i kupac ugovorili rabat, on nužno čini dio nabavne cijene pa slijedno tome i krajnje prodajne cijene, kao cijene po kojoj će kupac - trgovac u maloprodaji prodavati proizvodno i tržišno osjetljive poljoprivrede i prehrambene proizvode krajnjim potrošačima.

U tom smislu, ugovoreni akcijski rabat, koji dobavljač daje kupcu s ciljem prodaje njegovih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u maloprodaji po sniženoj cijeni za krajnje potrošače, je također u cijelosti sadržan u nabavnoj cijeni, koja se kroz krajnju prodajnu cijenu u tom obliku prenosi u cijelosti i na krajnjeg potrošača.

Važno je napomenuti da je na temelju odredbi Pravilnika o izmjenama Pravilnika o poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, pokvarljivim te proizvodno i tržišno osjetljivim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima („Narodne novine, broj 24/22.; dalje u tekstu: Pravilnik), koji je na snagu stupio 1. ožujka 2022., između ostaloga, pomaknut i datum

stupanja na snagu popisa proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s 1. ožujka 2022. na 1. ožujka 2023.

Unatoč tome što su proizvodno i tržišno osjetljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi definirani Zakonom o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21., dalje u tekstu: ZNTP) u osnovnim skupinama, zbog potrebe osiguranja pravne sigurnosti, AZTN će primjenjivati, odnosno ispitivati usklađenost ugovora i načina poslovanja u odnosu na odredbe o krajnjoj prodajnoj cijeni, kao i iz njih izvedene nepoštene trgovačke prakse: zabranu prodaje proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda ispod krajnje prodajne cijene (članak 11. stavak 1. točka 26. ZNTP-a) te zabranu prodaje tih proizvoda na akciji uz popust veći od 34% od krajnje prodajne cijene (članak 11. stavak 1. točka 27. ZNTP-a), kao i odredbu o obvezi plaćanja razlike u cijeni više isporučenih, a neprodanih proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (članak 12. stavak 2. točka 2. ZNTP-a), od 1. ožujka 2023., kada na snagu stupa popis proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Zaključno, valja istaknuti da su svi odgovori iz ovoga dokumenta načelne naravi, a svrha im je isključivo pojašnjavanje pojedinih odredbi radi lakšeg snalaženja adresata u prilagodbi i primjeni Zakona. Drugim riječima, prezentirani odgovori na pitanja adresata ne obvezuju AZTN ni u jednom konkretnom upravnom postupku, budući da AZTN donosi odluke u smislu Zakona na temelju utvrđenih svih relevantnih činjenica i okolnosti u postupku, vezanih kako uz sam način sklapanja ugovora, tako i uz cjelokupan sadržaj i provedbu ugovora.

S poštovanjem,

Voditeljica Odjela za pravna pitanja
utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi

Sandra Mikinac, dipl. iur.

O tome obavijest:

Ministarstvu poljoprivrede
Hrvatskoj udruzi poslodavaca

Dostaviti:

1. Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska gospodarska komora za trgovinu i financijske institucije, N/P gospodina Josipa Zahera, potpredsjednika, 10000 Zagreb, Rooseveltov trg 2, poštom i na adresu: trgovina@hgk.hr
2. Hrvatska udruga poslodavaca, na adresu: glavni.direktor@hup.hr
3. Ministarstvu poljoprivrede, na adrese: miljenko.rakic@mps.hr, juraj.orenda@mps.hr, nives.z-poje@mps.hr i melita.banek@mps.hr
4. Pismohrana, ovdje